

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) 2007 áprilisában két szenátor, Patrick Leahy és Orrin Hatch két képviselővel, Howard Bermannel és Lamar Smith-szel együtt új szabadalmi törvény-tervezetet nyújtott be mind a képviselőháznak, mind a szenátusnak. Az első reakciók szerint az új törvénytervezet jobb az utóbbi két évben már benyújtott öt korábbi javaslatnál, de számos pontja még kiegészítésre szorul.

A 2007-es Szabadalmireform-törvénytervezet (Patent Reform Act 2007) elnevezésű javaslatnak három fő pontja van.

A tervezet elsősorban azt javasolja, hogy az Egyesült Államok térjen át a feltalálói elvről a bejelentői elvre. Ezt a legtöbb szabadalomtulajdonos és bejelentő helyesli.

Másodszor egy európai stílusú felszólalási rendszer bevezetését javasolja, amivel csökkenteni kívánják a szövetségi kerületi bíróságokon lefolytatott költséges és időtrábló pereskedések szükségességét.

Harmadszor a törvénytervezet a bitorlással okozott kárhoz jobban közelítő kártérítéseket javasol.

Az első reformjavaslatot a Nemzeti Akadémiák nyújtották be 2004-ben, amelyben rámutattak az amerikai szabadalmi rendszer hiányosságaira, és javasolták a bejelentési rendszerre való áttérést. Ezt a javaslatot még további négy követte, azonban egyik sem talált általános elfogadásra. A 2007-es Szabadalmireform-törvénytervezet végső megoldást ígér, de csak akkor, ha a kongresszusi meghallgatásokat követően egyetértésre tudnak jutni.

B) A 2006 őszén hatályba lépett Védjegyhígítási revíziós törvény (Trademark Dilution Revision Act, TDRA) korszerűsítette az 1995. évi Szövetségi védjegyhígítási törvényt (Federal Trademark Dilution Act, FTDA). Az új törvény tulajdonképpen a Legfelsőbb Bíróság által a *Moseley v. V Secret Catalogue*-ügyben 2003-ban hozott ítéletre adott válasznak tekinthető, amely kimondta, hogy az FTDA szerint egy felperesnek védjegye *tényleges* hígítására vonatkozó bizonyítékot kell szolgáltatnia, vagyis nem elég a hígítás valószínűségét igazolni. Az új törvény egyúttal a régi törvény bizonyos részeinek a tisztázását is szolgálja.

A TDRA hatálybalépése után a jó hírű védjegyek tulajdonosainak jogalapjuk van eljárni olyan személy ellen, aki a kereskedelemben olyan védjegyet vagy kereskedelmi nevet használ, amely jó hírű védjegyük hígítását okozhatja.

* Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft.

A védjegyek nagy eladási mennyiség, hosszú használati időszak, valamint minőségi és mennyiségi hirdetés alapján tehetnek szert megkülönböztető jellegre. A védjegy törvény és a TDRA ideiglenes intézkedést (injunctive relief) biztosít a védjegy tulajdonos számára, ha a védjegy „inherensen” disztinktív, vagy ha megkülönböztető jellegre tett szert, és egy harmadik fél bitorolja.

A TDRA a jó hírséget a következőképpen határozza meg: „az Egyesült Államok fogyasztóközönsége által széles körben elismert a védjegy tulajdonos áruinak vagy szolgáltatásainak forrására vonatkozó megjelölésként”. A meghatározás az alperesek számára tűnik kedvezőnek, mert az „egy vásárlói csoportot megcélzó” (niche) hírnév egy bizonyos körzetben vagy kategóriában nem elegendő. Ennek alapján egy felperes nem támaszkodhat egy lajstromozott védjegy hírnevére ahhoz, hogy megalapozza egy lajstromozatlan kereskedelmi megjelenés (trade dress) hírnevét.

A törvény meghatározza azokat a tényezőket, amelyek befolyásolják, hogy egy védjegy jó hírű-e. Ezek:

- a védjegy hirdetésének és publicitásának időtartama, mértéke és földrajzi terjedelme;
- a védjeggyel nyújtott áruk vagy szolgáltatások eladásának mennyisége és földrajzi terjedelme;
- a védjegy tényleges elismertségének mértéke; és
- az a tény, hogy a védjegyet a korábbi törvények hatálya alatt lajstromozták-e, vagy pedig a főlajstromban.

A TDRA mellőz néhány olyan tényezőt, amelyet a korábbi hígítási törvény felsorolt, ideértve pl. az áruk vagy szolgáltatások olyan kereskedelmi csatornáit, amelyeken keresztül a védjegyet használják. Ezek a tényezők még mindig befolyásolhatnak egy bíróságot, ha bizonyítható róluk, hogy az adott esetre nézve lényegesek.

Egy jó hírű védjegy tulajdonosa előzetes intézkedésre jogosult elhomályosítás vagy elhalványítás ellen. A TDRA az elhomályosítást (blurring) úgy határozza meg, hogy az olyan asszociáció, amely egy védjegy vagy kereskedelmi név és egy jó hírű védjegy között keletkezik, és rontja a jó hírű védjegy megkülönböztetőképességét. Lényeges tényezők, amelyek meghatározzák, hogy egy védjegy vagy kereskedelmi név elhomályosítással hígítást okozhat-e:

- a hasonlóság mértéke,
- a jó hírű védjegy inherens vagy szerzett megkülönböztetőképességének mértéke,
- annak a mértéke, hogy a jó hírű védjegy tulajdonosa mennyire használja lényegileg kizárólagos módon a védjegyet,
- a jó hírű védjegy elismertségének mértéke,
- a védjegy vagy a kereskedelmi név használója szándékos-e a jó hírű védjeggyel társulást létrehozni, és
- van-e tényleges asszociáció a védjegy vagy kereskedelmi név és a jó hírű védjegy között.

Az elhalványítás (tarnishment) azonos lehet olyan asszociációval, amely egy védjegy vagy kereskedelmi név és egy jó hírű védjegy közötti hasonlóságból származik, és amely árt a jó hírű védjegy hírnevének.

A szövetségi védjegy törvények által biztosított ideiglenes intézkedésen kívül a törvény egy jó hírű védjegy tulajdonosának lehetővé teszi, hogy további jogorvoslatra tehesen szert, ha az alperes:

- a) először használta a védjegyet vagy kereskedelmi nevet a kereskedelemben a TDRA hatálybalépésének időpontja után;
- b) szándékosan kívánt kereskedni a jó hírű védjegy elismertetésével (elhomályosítás esetében), vagy
- c) szándékosan kívánt ártani a jó hírű védjegy hírnevének (elhalványítás esetén).

Ez egyúttal azt is jelenti, hogy jogosult a jogsértő hasznának megfelelő kártérítésre saját kárának és ügyvédi költségeinek megtérítése mellett, továbbá a kárt okozó anyagok megsemmisítésére.

Az FTDA-ban rejlő kétértelműségek tisztázása révén a TDRA megerősíti mind a szövetségi törvényt, mind pedig az országosan ismert védjegyek tulajdonosainak általános helyzetét. A hígítás valószínűsége nyilvánvalóan kisebb akadályt képez, mint a tényleges hígítás, és a törvény nagyobb kártérítések megítélésére ad lehetőséget.

C) Az Amerikai Egyesült Államok Szövetségi Fellebbezési Bírósága (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) 2007 februárjában hozott döntést a *Mukherjee v. Chu*-ügyben.

Az ügy előzménye, hogy a feltaláló Mukherjee egy részben folytatólagos bejelentés benyújtásával módosította bejelentése oltalmi körét, ami miatt viszont az elővizsgáló interferencia-eljárást indított ellene Chu 6 030 720 sz. amerikai szabadalmával való ütközés miatt.

Chu beadványa szerint Mukherjee igénypontjai nem voltak szabadalmazhatók, mert nem teljesítették az amerikai szabadalmi törvény 112. szakasza szerinti kinyilvánítási kötelezettséget: nem említették ugyanis a szabadalom tárgyát képező elektrokémiai elem katódjának komponenseként a kalkogenid elektroaktív átmeneti fémet (Electroactive Transition Metal Chalcogenide, ETMC). Chu azt is kifogásolta, hogy az igényelt oltalmi kör tágabb a leírás által alátámasztottnál.

A Fellebbezési és Interferenciatanács Mukherjee bejelentésének vizsgálata után megállapította, hogy a találmány megkülönböztető jellemzője volt az ETMC beiktatása a katódokba, amit azonban Mukherjee igénypontjai nem említettek. Mukherjee bejelentésében kritizálta a technika állásához tartozó olyan katódokat, amelyek nem tartalmaztak ETMC-t, és találmányát azzal különböztette meg az ismert megoldásoktól, hogy kinyilvánította: az ő ETMC-katódjai kiküszöbölik az ismert megoldások hátrányait. A tanács idézett egy bekezdést Mukherjee bejelentéséből, amely leszögezte, hogy az ETMC minden esetben kritikus elem volt.

Chu olyan szakértőre hivatkozott, aki tanúsította, hogy egy szakember Mukherjee bejelentéséből azt olvasná ki, hogy a találmány ETMC-katódokra korlátozódik. Ezzel szemben

Mukherjee egy olyan szakértőre hivatkozott, aki azt bizonyította, hogy az ETMC nem volt kötelező komponens, mert az elemek cellái e nélkül is működnének. A tanács Chu szakértőjének hitt, mert annak tanúvallomása összhangban volt a bejelentés leírásával.

A Fellebbezési és Interferenciatanács döntése ellen Mukherjee a CAFC-hez fellebbezett, és azzal érvelt, hogy a tanács nem vette figyelembe tanúja vallomásának összes tényezőjét, és figyelmen kívül hagyta bejelentésének egy részét, amely nem ETMC-katódok előállításának módját ismertette. A CAFC azonban elfogadta a szakvéleménynek a tanács általi megítélését. A leírással kapcsolatban a CAFC azt találta, hogy – ellentétben Mukherjee állításával – a leírás kérdéses része csupán ETMC-katódokat nyilvánított ki, mert a leírt munkamódszer olyan zagyot használ, amely ETMC-t tartalmaz.

A CAFC azt is megjegyezte, hogy Mukherjee bejelentése többször is megállapította, hogy az összetett katódok szükségszerűen tartalmaznak ETMC-t. Ebből a CAFC arra következtetett, hogy egyértelműen bizonyítást nyert a tanácsnak az a megállapítása, hogy Mukherjee bejelentése nem teljesítette a kinyilvánítási kötelezettséget.

D) A CAFC a *Planet Bingo, LLC (Planet) v. GameTech Int'l, Inc. (Game)*-ügyben 2006 decemberében hozott döntése helybenhagyta az alsófokú körzeti bíróság egy bitorlási ügyben hozott nemleges döntését, és megállapította, hogy egy „előre meghatározott szín” nem tekinthető ekvivalensnek egy olyan színnel, amelyet egy játék megkezdése után választanak.

A Planet kizárólagos használati jogot kapott bingójáték különböző módszereit igénylő két szabadalomra, és keresetet indított a Game ellen, mert az utóbbi eladásra kínálta „szivárványbingó” termékének egy változatát, amivel szerinte bitorolta a két szabadalmat.

A szabadalmi igénypontok előírták, hogy a játéknak magában kell foglalnia egy „előre meghatározott nyerési kombinációt”. A körzeti bíróság azt állapította meg, hogy a szóban forgó készülék a sajátos nyerési kombinációt csak az első húzás után jelölte meg, ezért nem történt bitorlás sem szó szerint, sem az ekvivalenciaelv alapján. A Planet fellebbezett e döntés ellen.

A fellebbezés során a bitorlás szempontjából a fő kérdés az igénypont szövegezésében előforduló „előre meghatározott” (predetermined) kifejezés és különösen az volt, hogy a nyerő kombinációt az első bingógolyó húzása előtt kell-e meghatározni. A Planet azzal érvelt, hogy az igényelt „folyamatos ..., előre meghatározott nyerő kombináció” korlátozás „csupán azt kívánja, hogy a játékban résztvevők a játék elindulása előtt ismerjék a főnyeremény elnyerésének előre meghatározott szabályait”. A Game azzal érvelt, hogy az igénypontok előírják „bármely adott bingójátékban a teljes nyerési kombináció rögzítését az első bingógolyó húzása előtt”.

A CAFC egyetértett a Game-mel, és helybenhagyta a körzeti bíróság döntését, vagyis azt, hogy nem forgott fenn bitorlás.

Az ekvivalenciatannal kapcsolatban a CAFC megállapította, hogy a szivárványbingó a nyerő kombinációt mindig a játék megkezdése után határozta meg, ezért az nem lehetett „előre meghatározott”. Bár az ekvivalenciatan nem biztosít egy szabadalmas számára to-

vábbi kizárólagos oltalmat egy előre nem látható változás esetére, a CAFC szerint ebben az adott esetben a játék közben a változás előrelátható volt annyiban, hogy „a megadott szabadalmak határozott korlátozást tartalmaztak a nyerési esélyre nézve”. A CAFC megjegyezte, hogy az ekvivalenciaelvnek a Planet által javasolt alkalmazása hatásosan és meg nem engedhető módon az „előtt” szót „után”-ra változtatná, ami pontosan az ellenkezője lenne az igényelt módszernek, vagyis nem lenne olyan „kismértékű változás”, amely még lehetővé tenné az ekvivalencián alkalmazását.

Argentína

A) A TRIPS-megállapodás 15. szakasza szerint a színekombinációk lajstromozhatók. Az argentin védjegy törvény 1. szakasza szerint a színekombinációk akkor lajstromozhatók, ha termékek vagy tartályok rögzített helyén vannak alkalmazva. A 2. szakasz leszögezi, hogy egy termék természetes színe vagy egy terméken alkalmazott egyetlen szín nem szabadalmazható.

A *Kraft Jacobs Suchard* (Suchard) v. *Chocolates Bariloche* (Bariloche)-ügyben a Polgári és Kereskedelmi Ügyek Harmadik Szövetségi Fellebbezési Bírósága 2006-ban elutasította a Suchard arra irányuló keresetét, hogy a bíróság tiltsa el a Bariloche-t a lila szín használatától különböző csokoládétermékeinek csomagolásán.

A Suchard azzal érvelt, hogy az általa széles körben használt lila szín csokoládétermékeinek azonosítására valószínűsíti, hogy a fogyasztók a Bariloche által forgalmazott csokoládétermékekről azt hihetik, hogy azokat ő gyártotta.

A bírósági döntés szerint a védjegy törvény 1. szakasza alapján a Suchard nem jogosult egyetlen szín kizárólagos használatára. A döntés azt is megállapítja, hogy a csomagolásokon feltüntetett szavak kellően megkülönböztetik a termékeket a fogyasztók számára.

B) a Polgári és Kereskedelmi Ügyek Első Szövetségi Fellebbezési Bírósága a *Pfizer Inc.* (Pfizer) v. *Microsules y Bernabó* (Bernabó)-ügyben 2006-ban hozott döntése elismerte a Pfizer kizárólagos jogát ahhoz, hogy orvosi pirulák azonosítására kék színt használjon.

A Pfizer beperelte a Bernabót, kérve a bíróságot, hogy az alperest tiltsa el a háromdimenziós, gyémánt alakú, kék színű pirulák gyártásától.

A bíróság döntése megállapította, hogy a felperes által lajstromoztatott védjegy eredeti volt, mert a tablettá speciális alakjának és kék színének sajátos kombinációjából állt. Ezen túlmenően a bíróság azt is figyelembe vette, hogy a Pfizer által forgalmazott termék világszerte mint a „kék pirula” és mint olyan gyógyszer vált híressé, amelynek sajátos gyógyászati hatása van. A bíróság arra következtetett, hogy a Bernabó azonos színű, alakú és hatású gyógyszer forgalmazásával tisztességtelen versenymagatartást tanúsított.

A fenti A) és B) döntés alapján úgy tűnik, hogy a Szövetségi Fellebbezési Bíróság nem ismeri el az egy termék azonosítására használt egyetlen színre vonatkozó kizárólagos jogot. Ha azonban egy cég egy bizonyos időn át egyetlen szín által azonosított terméket vagy

szolgáltatást forgalmaz, aminek eredményeként a fogyasztók ezt a szintet a forgalmazott termékkel vagy szolgáltatással azonosítják, harmadik feleknek tartózkodniuk kell attól, hogy ugyanezt a szintet azonos vagy hasonló termékek vagy szolgáltatások azonosítására használják. Ilyen körülmények között a TRIPS-megállapodás 15(1) szakaszát úgy lehet tekinteni, hogy az lehetővé teszi kizárólagos jog igénylését olyan jelekre, amelyek használat által megkülönböztető jellegre tettek szert.

Bahrein

Bahrein kormánya 2006. december 18-án letétbe helyezte a Szabadalmi Együttműködési Szerződéshez való csatlakozás okmányát. Így ezt az országot 2007. március 18-tól kezdve köti a PCT. Ennek következtében a 2007. március 18-án vagy azt követően benyújtott nemzetközi bejelentések önműködően Bahrein megjelölését is magukban foglalják.

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal

A Celltech nevű biotechnológiai társaság hétéves küzdelmet folytatott annak érdekében, hogy saját nevét közösségi védjegyként lajstromoztathassa.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (Office for Harmonisation in the Internal Market, OHIM) elővizsgálója elutasította a Celltech 2000 júniusában benyújtott kérelmét azon az alapon, hogy a kérelmező neve a „cell” (sejt) és a „tech” (a technika vagy technológia szavak rövidítése) szavak grammatikailag korrekt kombinációjából áll, és ezért nem disztinktív. Az OHIM fellebbezési tanácsa által most kiadott döntés megerősíti, hogy a két közönséges szóból álló védjegyek lajstromozhatók.

Benelux Államok

A Benelux Védjegy hivatal érvénytelennek nyilvánította a holland KPM társaság zöld színre vonatkozó védjegy lajstromozását. Ezért a KPM-nek nincs többé kizárólagos joga a zöld szín használatára a telekommunikációs szolgáltatások területén. A KPM arra vonatkozó válaszként kapta a brüsszeli bíróság 2006. novemberi döntését, hogy kifogást emelt a zöld színnek belga versenytársa, a Mobilstar által történő használata ellen.

A KPM-et ért megalázó kudarc a színvédjegyek oltalmára vonatkozó európai eseti jogban bekövetkezett újabb változásnak tulajdonítható. Az Európai Bíróság (European Court of Justice, ECJ) 2003-ban a Libertel-ügyben hozott döntésében új műszaki követelményeket állított fel a színvédjegyek lajstromozásával kapcsolatban. Ennek alapján a bejelentőknek ma be kell nyújtaniuk a lajstromoztatni kívánt szín nemzetközi színkódját is. A KPM régi színvédjegyét e kód nélkül lajstromozták, és ezért most érvénytelennek nyilvánították.

Hasonló veszteséget szenvedett a Dutch Yellow Pages (DYP) cég is 2005 júniusában. Amikor ugyanis egy versenytársa, az i-Lokan hirdetési kampányba kezdett jellegzetesen sárga alapon, a DYP kifogást emelt a sárga szín használata ellen arra hivatkozva, hogy védjegytartalma van a sárga színre. A bíróság azonban az ő védjegyét is érvénytelennek nyilvánította a színkód megadásának hiánya miatt.

Brazília

A brazil elnök aláírt egy rendeletet, amely kényszerengedélyt ad a Merck Efavirenz nevű, HIV-ellenes gyógyszerére vonatkozó szabadalmaira. Ezt a hivatalos közlönyben 2007. május 5-én publikálták. A rendelet általánosan utal a nemzetközi és helyi szabályokra, így a TRIPS-megállapodásra, a brazil alkotmányra és a szellemi tulajdon-védelmi törvényekre, és megállapítja, hogy a brazil egészségügyi minisztérium komoly erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a szabadalmak tulajdonosaival megegyezésre jusson a kérdéses termék árával kapcsolatban. Minthogy azonban a tárgyalások eredménytelenek voltak, a minisztérium elhatározta, hogy a hatóanyagot közérdekűnek nyilvánítja a jövőbeli kényszerengedély megadására tekintettel, ezzel biztosítva a HIV-betegek könnyebb hozzáfutását a szükséges kezeléshez.

A rendelet a kényszerengedély időtartamát öt évben állapítja meg, amit egyszer további öt évvel meg lehet hosszabbítani. A rendelet azt is meghatározza, hogy a kényszerengedély nem kizárólagos, nem kereskedelmi felhasználásra szolgál, és megszűnik, ha a közérdek többé nem áll fenn. A kényszerengedély alapján a kormány a minisztérium megbízásából előállított vagy importált gyógyszer árának 1,5%-át fizeti licencdíjként a Mercknek.

A rendelet 3. szakasza előírja, hogy a szabadalomtulajdonosnak kellő tájékoztatást kell adnia ahhoz, hogy az egészségügyi minisztérium megfelelő módon reprodukálni tudja a szabadalmazott terméket, azzal a kiegészítéssel, hogy ha a szabadalmi leírásban adott tájékoztatás önmagában nem elegendő a termék gyártásához, a szabadalom kielégítő kinyilvánítás hiányában érvénytelen.

Tudomásunk szerint Brazília azért döntött a kényszerengedély mellett, mert hosszas alkudozás után sem tudott megegyezni a Merckkel az ár kellő mérsékléséről. A gyógyszer pirulánkénti árát a Merck 1,59 USD-ről 1,10 USD-re lett volna hajlandó csökkenteni, miközben Thaiföldön csak 0,65 USD-t kért érte.

A fentiek ellenére mindkét fél hajlandónak mutatkozott további tárgyalásokra.

Jelenleg Brazília Indiából importálja a gyógyszer generikus változatát.

Chile

A parlament alsóháza 2007 áprilisában megszavazta, hogy az Ipari Minisztérium Ipari Tulajdoni Főosztályát Szellemi Tulajdon-védelmi Intézet váltsa fel. Ez az intézet szabadalmi és védjegyjogokat engedélyez, emellett iparjogvédelmi ügyekben szaktanácsot ad az elnöknek,

és előmozdítja a szellemi tulajdon-jogok védelmét. A törvénytervezethez még a szenátusnak is hozzá kell járulnia.

Dánia

Dánia Legfelsőbb Bírósága 2007. március 6-án hozott döntést a *B-Young A/S (Young) v. Mind Companies A/S (Mind)*-ügyben.

A Mind tulajdonosa a 25. áruosztályban a SIMPLY védjegynek, és azt nagyobb méretű női ruházati cikkek árusítása kapcsán használja. A Young SIMPLY WISH védjeggyel kezdett forgalmazni női ruházati cikkeket. A Mind ezért beperelte, és azt kérte a bíróságtól, hogy tiltsa el a Youngot a SIMPLY WISH védjegy használatától (i) általában női ruházati cikkekkel kapcsolatban, vagy (ii) 46-os vagy annál nagyobb méretű ruházati cikkekkel kapcsolatban.

A Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság megállapította, hogy bár a megjelölések nem voltak megtévesztően hasonlóak, a megtévesztés fokozott veszélye állhat fenn a nagyobb méretű női ruházati cikkek terén. Ezért a bíróság helyt adott a Mind kérelmének, ami ellen a Young fellebbezést nyújtott be a Legfelsőbb Bírósághoz.

A Legfelsőbb Bíróság nem értett egyet az alsófokú bíróság döntésével. Megállapította, hogy a védjegyek vizuálisan, hangzásilag és jelentésben is eltérők. Ezenkívül a szóban forgó kifejezések rendes angol szavak, amelyek csak nagyon gyenge inherens védelmet nyújtanak. Ezen az alapon megállapította, hogy a védjegyek között nem áll fenn az összetévesztés veszélye.

Dél-Korea

A) 2007. július 1-jén Dél-Koreában módosított védjegy törvény lépett hatályba.

A módosított törvény legérdekesebb újdonsága, hogy 57ter szakasza elismeri a korábbi használó jogát olyan esetekben, amikor egy jóhiszemű korábbi használó érdekeit kell összeegyeztetni a bejelentési rendszerrel. A korábbi használó jogának elismerése ahhoz a feltételhez van kötve, hogy: (1) a védjegyet, amelyet egy harmadik fél lajstromoztatott, a korábbi használó és/vagy annak jogutóda Koreában *bona fine* és folytonosan használja a harmadik fél bejelentési napja előtt és (2) olyan mértékben, hogy a védjegy a koreai fogyasztók körében egy sajátos forrás jelöléseként legyen elismerve a harmadik fél általi bejelentés időpontjától kezdve.

Az új törvény szerint „minden vizuálisan felismerhető dolog” részesíthető védjegyjelölésben. Ilyen vonatkozásban megjegyezzük, hogy olyan esetekben, amikor egyetlen színt kívánnak lajstromoztatni, szükség van annak bizonyítására, hogy a szín vagy színkombináció az átlagos koreai fogyasztók körében „második jelentésre” tett szert.

A korábbi védjegy törvény szerint amikor egy lajstromozott védjegyet véglegesen és visszavonhatatlanul törölnék használat hiánya miatt, a sikeres kérelmező három hónap ha-

táridőt kap arra, hogy a törölt védjeggyel azonos saját védjegyére vonatkozó lajstromozási kérelmet benyújtson. Ezt a határidőt túlságosan rövidnek minősítették különösen olyankor, amikor több védjegy ellen nyújtanak be használat hiánya miatt törlési keresetet. Ezt elismerve az új törvény hat hónapot engedélyez arra, hogy a sikeres kérelmező saját hasonló védjegyét lajstromoztassa.

A publikált védjegy elleni felszólalás határidejét 30 napról két hónapra hosszabbították meg, amivel a felszólalási tevékenységet kívánják élnékíteni, illetve egyúttal csökkenteni kívánják a megadott védjegyekkel kapcsolatos vitákat.

Ha egy védjegybejelentést a benyújtás napjától számított egy hónapon belül visszavonnak vagy ejtenek, a hivatali illetéket visszafizetik a hivatal által kiadott határozat kézhezvételétől számított egy éven belül benyújtott kérelem alapján.

B) A dél-koreai Legfelsőbb Bíróság döntése szerint a sportszereket gyártó angol Umbro cég nem lajstromozhatja alábbi védjegyét Dél-Koreában, mert – szemben az alsófokú bíróság döntésével – a két rombuszból álló logó egy „egyszerű és közönséges jel”, amely nem disztinktív a fogyasztók számára.

Dominikai Köztársaság

A) A Dominikai Köztársaság kormánya 2007. április 3-án letétbe helyezte a Budapesti Szerződéshez való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően ez a nemzetközi egyezmény a Dominikai Köztársaságra nézve 2007. július 3-án lépett hatályba.

B) A Dominikai Köztársaság kormánya 2007. május 16-án letétbe helyezte az új növényfajták oltalmára létesült nemzetközi egyezményhez (UPOV) való csatlakozás okmányát, és ezzel az UPOV-egyezmény 64. tagországa lett.

Egyesült Arab Emirátusok

Az Egyesült Arab Emirátusok elsőfokú bírósága az angol *Harrods Limited* (Harrods) és a helyi *Harrods Tourism* (HT) cég közötti jogvitában a felperes javára döntött.

Az ügy háttere, hogy a HARRODS védjegyet birtokló felperes pert indított HT ellen, mert az övével azonos védjegyet lajstromoztatott, és azonos kereskedelmi nevet használt.

A bitorlási pert lezáró bírósági döntés megállapítja, hogy a HARRODS TOURISM név első tagja utánozza a világszerte jóhírű HARRODS védjegyet; emellett a kifogásolt védjegy kétségtelenül a közönség megtévesztéséhez vezet. A HT szándékosan lemásolta a felperes védje-

gyét, amivel megtéveszti a vásárlóközönséget az áruk eredetét és a nyújtott szolgáltatásokat illetően. Ezért a bíróság törölte az alperes HARRODS védjegyét.

Egyesült Királyság

Az Egyesült Királyság Szellemitulajdon-hivatala és a Japán Szabadalmi Hivatal elnöke megállapodást írt alá, amelynek alapján meg fogják gyorsítani a mindkét országban benyújtott szabadalmi bejelentések vizsgálatát.

Európai Szabadalmi Hivatal

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) elnöke, Alain Pompidou egy szellemitulajdon-védelemmel foglalkozó szaklap újságírójának adott interjú kapcsán, azzal a kérdéssel is foglalkozva, hogy az ESZH milyen módon kívánja fenntartani, illetve növelni munkájának színvonalát, lényegileg a következőket mondta.

Az ESZH gyakori tréningekkel biztosítja, hogy 3500 elővizsgálója munkájában jogilag és műszakilag egységes megközelítést alkalmazzon. Egyúttal folyamatosan bővíti és ellenőrzi 62 milliónál nagyobb számú dokumentumát őrző tárá, amelynek színvonalát az biztosítja, hogy az anyagot állandóan ellenőrzik: így például 2005-ben 4,6 millió dokumentumot néztek át, aminek eredményeként kézzel 314 000 helyesbítést végeztek.

Az ESZH elővizsgálói a legfontosabb személyek az ellenőrzési folyamatok minőségének biztosításában. Egy szabadalom megadására vonatkozó döntést azonban ellenőrzi egy másik vizsgálóosztály elővizsgálója, aki áttekinti az alaki szempontokat, és egy osztályvezető, aki a szabadalmi bejelentés lényegét ellenőrzi. E második ellenőrzés után minden egyes egység felelős igazgatója egy harmadik ellenőrzést végez kiválasztott aktákban. Emellett a Minőségellenőrzési Főigazgatóságon egy negyedik minőségellenőrzési szint fejlesztése van folyamatban. E minőségellenőrző szintek mindegyikét megelőzi egy döntés, és azok bármelyike eredményezheti további kutatás és vizsgálat előírását.

A szabadalmak nem kielégítő minősége elleni védekezés első vonalát az elővizsgáló és az engedélyezési eljárás biztosítja. A második vonal a felszólalási és fellebbezési eljárásokban rejlik. Bár az ESZH által engedélyezett szabadalmaknak legfeljebb 7%-a jut felszólalási vagy fellebbezési szakaszba (a vitatott szabadalmak kétharmadát módosítják vagy visszautasítják), ezek az eljárások hatékony eszközt képeznek az ESZH által hozott döntések felülvizsgálatában. Ennek eredményeként kevéssé használják a védekezés harmadik vonalát képező, a nemzeti bíróságok által történő megsemmisítési eljárást.

2004-ben az eljárás átláthatóságát tovább javították a „bővített európai kutatási jelentés” (Extended European Search Report, EESR) bevezetésével, ami a kutatási jelentés publikálásakor a bejelentő számára egy első, nem kötelező véleményt nyújt találmányának szabadalmazhatóságáról. Ennek megfelelően az EESR segíti a bejelentőt abban, hogy már az eljárás

kezdeti szakaszában dönteni tudjon az eljárás folytatását illetően, mielőtt jelentős időt és pénzt ölt volna bejelentésébe.

A minőségi rendszer célja, hogy biztosítsa a szervezet és a környezet változásai mellett is a minőség fenntartását.

Az ESZH működési környezete az utóbbi években nyilvánvaló változásokon ment át. A fő változás a munkamennyiség növekedése, ami 2005-ben közel 194 000 bejelentést jelentett, és ez tíz év alatt 148%-os növekedésnek felel meg.

A fentiekre tekintettel az ESZH 2004-ben egy elkötelezett minőségkezelési rendszer alaki bevezetését kezdte el, súllyal az elővizsgálat (kutatás, vizsgálat és felszólalás) területén, és az ESZH 2005. évi átszervezésének részeként létrehozta a Minőségellenőrzési Főigazgatóságot.

Az ESZH arra is törekszik, hogy javítsa az ügyfeleinek nyújtott szolgáltatásokat. Ezt tükrözi az új Metrikus és Szabványügyi Igazgatóság tevékenysége, amely átvette az ügyfelek elégedettségének ellenőrzését. Ennek az igazgatóságnak a Minőségellenőrzési Főigazgatóságba való beiktatása azt fogja biztosítani, hogy az ESZH még szorosabban követi figyelemmel az ügyfelek kívánásait termékei minőségének ellenőrzésekor és eljárásainak időszerezésében.

Európai Unió

Bár a nyelvkérdéssel és a jogérvényesítéssel kapcsolatos viták régóta gátolják a közösségi szabadalomra vonatkozó terveket, az Európai Bizottság 2007. április 3-án – utolsó erőfeszítésként – egy jogi keretet javasolt, amely szerinte elfogadható alternatíva mind a kis-, mind a nagyvállalatok számára.

A Bizottság „hibrid” megközelítésként egy kétlépéses megoldást javasolt annak a vitának a megszüntetése céljából, hogy nemzeti bíróságok vagy egy európai uniós bíróság mondja ki szabadalmi ügyekben a végső szót. A kérdés politikai érzékenysége tekintettel az Európai Bizottság terve célzatosan határozatlan bizonyos részleteket illetően, ideértve azt a kérdést is, hogy hogyan kellene kezelni az Unió 27 tagállamában beszélt 23 hivatalos nyelvet.

A Bizottság tervének első fázisában a tagállamoknak meg kellene egyezniük a kezdeti jogvitákat feloldó elsőfokú nemzeti bíróságok felállításának jogi keretében. A terv azt is megállapítja azonban, hogy az Európai Bíróság (European Court of Justice, ECJ) lenne minden olyan jogi vita esetén a végső fórum, amelyet nemzeti szinten nem tudnak eldönteni.

A következő lépés egy egységesített és speciális szabadalmi bíróság létesítése lehetne, amelynek hatáskörébe az európai szabadalmakkal és a jövőbeli közösségi szabadalmakkal kapcsolatos jogviták tartoznának. A Bizottság szerint „első lépésként a munkát arra kellene összpontosítani, hogy egyetértés jöjjön létre a tagállamok között az alapelvekről”.

Ha a Bizottság az elkövetkező hónapokban előrehaladást lát a bíróságok kérdésében, formai javaslatot fog tenni egy az egész Unióra érvényes szabadalmi rendszer vonatkozásában.

2006-ban Charlie McCreevy belső piaci biztos felvetette azt a gondolatot, hogy az Európai Unió csatlakozzon az Európai Szabadalmi Hivatal által kezdeményezett Európai Szabadalmi Pereskedési Egyezményhez (European Patent Litigation Agreement, EPLA). A Bizottságnak az a törekvése azonban, hogy egybevonják a közösségi szabadalomra vonatkozó javaslatot a bíraskodási kérdésekre vonatkozó EPLA-val 2006 decemberében abba az akadályba ütközött, hogy Franciaország kinyilvánította: csupán olyan kezdeményezést támogatna, amely szerint az Európai Unió legmagasabb fokú bírósága, az ECJ lenne a legfelsőbb fórum a szabadalmi vitákban.

A bíraskodási kérdések mellett az Európai Unió tagállamai sohasem tudták korlátozni a nyelvek számát ahhoz, hogy csökkenteni lehessen a fordítási költségeket. A Bizottság ez év április 3-i nyilatkozatában a kérdés lehetséges megoldásaként említette a számítógépes fordítási szoftvert.

A Bizottság szerint újabb tanulmányok azt mutatták, hogy egy olyan megadott európai szabadalom, amelyet 13 országban kívánnak érvényesíteni, mintegy 11-szer költségesebb, mint egy amerikai szabadalom, és 13-szor költségesebb egy japán szabadalomnál. Ehhez járul még, hogy a szabadalmak magas fordítási és jogi költségei a lajstromozást, jogérvényesítést és megsemmisítést rendkívül költségessé és fáradságossá teszik különösen a kis- és közepes vállalatok számára.

McCreevy szerint ez nem fenntartható állapot. „Nincs más választásunk, mint megpróbálni csökkenteni a szabadalmazási költségeket, és javítani a jelenlegi pereskedési rendszert az Európai Unióban”. Figyelmeztetett azonban, hogy a szabadalmi kérdésben fennálló holtpontról való elmozdulás minden tagállamtól kompromisszumot kíván. „Ha továbbra is érvényesülnek a rövidlátó és önző érdekek, az európai reformra vonatkozó törekvések hajótörést fognak szenvedni, aminek az európai gazdaság issza majd meg a levét. Az idő sürget, ezért az európai innovációs politikát a jövőhöz kell igazítani. Ha nem cselekszünk most, ez súlyos veszteséget fog okozni. Őszintén remélem, hogy az érintettek felveszik ezt a kesztyűt.”

Egy 2007. március 27-én az új terv feltárása előtt tartott beszédében McCreevy a következő követelményeket említette:

- a szabadalmi bíraskodásnak megfelelő közelséget kell biztosítania a felhasználókhöz, és korlátozott számú elsőfokú bíróságot kell magában foglalnia egy teljesen központosított fellebbezési bírósággal együtt;
- az elsőfokú bíróságoknak, amelyek a meglévő nemzeti szerkezeteket használnák fel, egy egységes bírósági rendszer lényeges részét kell képezniük;
- a bíraskodásnak a meglévő európai és a jövőbeli közösségi szabadalmakra kell kiterjednie, és hatáskörébe kell tartozniuk a bitorlási és jogérvényesítési pereknek;
- a fellebbezési bíróságnak és az elsőfokú bíróságoknak azonos eljárási szabályok szerint kell működniük;

- a szabadalmi bíraskodásban az ECJ-t az európai ügyekben illetékes végső fórumnak kell tekinteni, ideértve a jövőbeli közösségi szabadalmak érvényességével kapcsolatos kérdéseket is.

Végül lényegesnek mondta olyan körülmények kialakítását, ahol „virágozhatnak a kis és közepes vállalatok”.

Hollandia

A Hollandiában 2007. április 1-jétől érvényesített európai szabadalmak hatálya a Holland Antillákra is kiterjed. Az új szabályozás a 2007. április 1-je előtt engedélyezett európai szabadalmakra is vonatkozik, ha azokat Hollandiára nézve érvényesítették.

India

A) A Szövetségi Bíróság a *Verizon v. Vonage*-ügyben az alperest 58 millió dollár kártérítés fizetésére kötelezte a felperes három szabadalmának bitorlásáért.

A Verizon szóban forgó szabadalmi internetprotokoll alapú hanghívások (Voice-over-Internet-Protocol, VoIP) szokásos telefonhálózatra való kapcsolására, továbbá hívásvárakoztatás megvalósítására és üzenettrögzítő szolgáltatásra vonatkoztak.

A Verizon hét szabadalmának bitorlásáért perelte be a Vonaget. A Szövetségi Bíróság a bitorlást három szabadalommal kapcsolatban ismerte el. A bíróság döntése szerint az alperesnek az 58 millió dolláron kívül az összes jövőbeli eladása után 5,5% licenclíjat is kell fizetnie.

B) A felperes a VOLTAS védjegyet lajstromoztatta a delhi védjegy hivatalnál, és kérte az alperes VOLMAX védjegyre vonatkozó lajstromozási kérelmének elutasítását. A hivatal helyt adott a keresetnek, és elutasította a lajstromozási kérelmet. Ez ellen a VOLMAX védjegy lajstromozását kérő fél fellebbezést nyújtott be a Felsőbírósághoz.

Az alperes arra hivatkozott, hogy a VOLMAX védjegy teljesen különbözik a VOLTAS védjegytől, és a megfelelő áruk is teljesen különbözők.

A felperes arra hivatkozott, hogy mind ő, mind az alperes gyógyászati termékek gyártásában érdekelt, és ő 14 védjegyet használ, amelyek mind „vol-” előtaggal kezdődnek.

A bíróság megállapította, hogy a VOLMAX védjegy fonetikusán, vizuálisan és szerkezetileg is hasonlít a felperes VOLTAS védjegyéhez, amely már korábban is forgalomban volt. Emellett az alperes védjegyének lajstromozása nemcsak a kereskedelemben, hanem a fogyasztók tudatában is zavart okozna. Így a védjegy hivatal döntése megalapozott. Ezért a bíróság a fellebbezést elutasította.

C) A Sony cég 2001 januárjában kérte a bombayi Felsőbíróságtól, hogy tiltsák el az alperest a SONNY név használatától, mert az a fogyasztók megtévesztését eredményezi, és ezzel rontja a felperes hírnevét és üzleti tevékenységének eredményességét.

A bíróság helyt adott a felperes keresetének, és az alperest eltiltotta a SONNY név használatától.

Irán

A) A konyhai berendezéseket gyártó cseh Tescoma cég kérte a két iráni polgár által benyújtott TESCOMA-PRAKTIK védjegybejelentés törlését arra hivatkozva, hogy a TESCOMA védjegye saját cégnevéből származik, és azt számos országban lajstromozták. Arra is hivatkozott továbbá, hogy a „praktik” szó hozzáadása nem tette a TESCOMA-PRAKTIK védjegyet disztinktívvé, és a fogyasztókat megtévesztené az áruk forrásával kapcsolatban.

A bíróság megállapította, hogy a TESCOMA-PRAKTIK védjegy részben hasonló a TESCOMA védjegyhez, és a fogyasztók megtévesztéséhez vezetne. Ezért a bíróság a Tescoma javára ítélt, és elrendelte az iráni védjegybejelentés törlését.

A bíróság végleges döntését 2007. március 25-én publikálták az iráni hivatalos közlönyben.

B) A svájci Société des Produits Nestlé SA kérte az Iráni Védjegyhatárolástól a fárszi írású NIMO védjegybejelentés törlését arra hivatkozva, hogy az megtévesztően hasonlít a saját NIDO védjegyéhez.

A védjegyhatárolás elutasította a Nestlé kérelmét, azonban a fellebbezési bíróság törölte a védjegykérelmet.

Jemen

Jemen 2007. március 1-jén csatlakozott a Párizsi Uniós Egyezményhez. Ezért szabadalmi bejelentések esetén egy éven belül, védjegy- és mintabejelentések esetén hat hónapon belül igényelhető Jemenben uniós elsőbbség, amihez egyébként az elsőbbségi irat hiteles másolatát is be kell nyújtani.

Kanada

A) 2007. június 2-től kezdve a Kanadai Szabadalmi Hivatal szabadalmi bejelentések esetén olyan nyilatkozat benyújtását kívánja, amelyben a megnevezett bejelentő közli, hogy milyen alapon jogosult a bejelentés benyújtására és a szabadalom megadására.

Ilyen jogi alap lehet például, hogy a bejelentő(k) a feltaláló(k), vagy a bejelentő(k) a feltaláló(k) munkaadó/ja(i), a feltaláló(k) átruházta(k) a bejelentés jogát, megegyezés a feltaláló(k) és a bejelentő(k) között, a bejelentő(k) neve megváltozott stb.

Ez a nyilatkozat az átruházási irat helyett nyújtandó be.

B) A kanadai Fellebbezési Bíróság a *Pharmawest Pharmacy Ltd. v. Thorkelson*-ügyben 2007. április 19-én döntést hozott, amelyben megállapította, hogy érvénytelenek a Thorkelson CANADA DRUGS és CANADADRUGS.COM védjegyei, ha azokat gyógyszertár vagy drogéria működtetése kapcsán használják akár védjegyként, akár online műveletek közben. A döntés szerint a védjegyek azért érvénytelenek, mert egyértelműen deskriptívek, és a védjegybejelentések benyújtása óta nem szereztek megkülönböztető jelleget.

C) A kanadai Fellebbezési Bíróság a *Baxter International* (Baxter) v. *T.T. Kalbe Farma*-ügyben 2007. április 30-án hozott döntést, amelyben helyt adott a Baxter fellebbezésének, és hatálytalanította a védjegy hivatal határozatát, amellyel törölte a Baxter RENAMIN védjegyét. A bíró ugyanis megállapította, hogy a Baxter által szolgáltatott új bizonyítékok megalapozták a védjegy megkívánt használatát.

Kína

A pekingi 1-es számú Közbenső Bíróság 2006. decemberében széles körű érdeklődéssel kísért újabb döntést hozott, amelyben megerősítette a Pfizer Viagra-szabadalmára vonatkozó, 2006. júniusi döntését.

A Pfizer Viagrára vonatkozó nemzetközi (PCT) szabadalmi bejelentése Kínában 1995-ben lépett nemzeti szakaszba. A bejelentésre három végzés után a Kínai Szabadalmi Hivatal 2001-ben egy igényponttal engedélyezett szabadalmat. Ezt követően 13 felszólalást (egy magánszemély és 12 gyógyszergyártó cég) nyújtottak be a szabadalom megadása ellen. A hivatal Szabadalmi Felülvizsgáló Tanácsa a szabadalmat érvénytelennek nyilvánította a szabadalmi törvény 26. szakasza alapján, amely előírja, hogy egy szabadalmi bejelentőnek a gyógyszert „olyan módon kell leírnia, amely elég világos és teljes ahhoz, hogy a vonatkozó terület egy szakembere számára lehetővé tegye a találmány megértését”.

A Pfizer megfellebbezte a tanács döntését a pekingi 1-es számú Közbenső Bíróságnál, amely kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a Szabadalmi Felülvizsgáló Tanács adminisztratív döntéseinek a felülvizsgálatára. Ez a bíróság 2006 júniusában érvénytelenítette a tanács határozatát, és utasította, hogy új határozattal helyezze érvénybe a Viagra-szabadalmat.

2006 decemberében ez a bíróság megerősítette 2006. júniusi döntését, és elrendelte, hogy két bitorló gyógyszergyár szüntesse meg a Viagra gyártását, és kártérítésként fizessen 38 000 USD-t a Pfizer számára.

Lettország

A) 2007. március 1-jei hatállyal módosították az 1995. évi szabadalmi törvényt. A módosítások a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó 2004/48/EC és 2001/83/EC számú Európa tanácsi irányelveken alapszanak.

2007. március 1-jén a védjegyekre és földrajzi árujelzőkre, a mintákra és a félvezető termékek topográfájának oltalmára vonatkozó törvények módosításai is hatályba léptek.

A módosítások a szellemi tulajdon-jogok bitorlása ellen fokozott oltalmat biztosítanak.

B) Lettország kormánya értesítette a Szellemi Tulajdon Világszervezetét, hogy PCT-bejelentések esetén 2007. március 1-jével lezárta a nemzeti utat. Ennek következtében a 2007. március 1-jén vagy azt követően benyújtott nemzetközi bejelentésekben Lettországot a nemzeti út kizárásával csak európai szabadalom megadása céljából lehet megnevezni.

Málta

Málta 2006. december 1-jén letétbe helyezte az Európai Szabadalmi Egyezményhez (ESZE) való csatlakozás okmányát, így az Máltára nézve 2007. március 1-jén vált hatályossá. Ezzel az ESZE tagjainak száma 32-re emelkedett.

Montenegró

A) Montenegró kormánya 2006. december 4-én a WIPO-nál letétbe helyezett egy olyan nyilatkozatot, hogy területén a PCT az ország függetlensége kinyilvánításának napjától, vagyis 2006. június 3-tól kezdve érvényes.

B) Montenegró kormánya 2007. május 19-i hatállyal megalapította a Szellemitulajdonvédelmi Hivatalt, amely a rendelet szerint „60 napon belül”, vagyis 2007. július 18-án vagy azt megelőzően megkezdi munkáját. Ehhez a kormánynak 2007. május 29. előtt ki kellett neveznie egy ideiglenes igazgatót és 2007. július 18. előtt egy végleges igazgatót.

Valószínű, hogy az új hivatal csak 2007 szeptemberében kezd szolgáltatásokat nyújtani.

Olaszország

15 hónappal azt követően, hogy az olasz kormány eltörölte a szabadalmi díjakat, új díjtáblázatot adott ki, amely kedvez azoknak a bejelentőknek, akik bejelentésüket elektronikus úton nyújtják be. Egy ilyen bejelentés díja ugyanis 50 EUR, szemben a papíron benyújtott, 10 oldalnál nem hosszabb szabadalmi bejelentések esetén fizetendő 120 EUR díjjal. Az 50 oldal terjedelmű, papíron benyújtott bejelentés díja 600 EUR.

Örményország

Örményország kormánya 2007. április 13-án letétbe helyezte az ipari minták nemzetközi lajstromozására vonatkozó Hágai Egyezményhez való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően az egyezmény Örményországra nézve 2007. július 13-án lépett hatályba.

Spanyolország

A) 2006. június 7-én hatályba lépett a szabadalmi törvény, a védjegy törvény és a mintatörvény módosítása azzal a céllal, hogy a spanyol törvényeket összhangba hozzák a szellemitulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó, 2004/48/EC európai irányelvvel.

A legfontosabb változások a kártérítéssel kapcsolatosak. A szabályok ezen a területen most majdnem minden szellemitulajdon-jog vonatkozásában azonosak. A kártérítésre vonatkozó jogot kiterjesztették úgy, hogy az egyaránt vonatkozik a jogtulajdonosok által

elszenvedett kárra és a profitveszteségre. A jogtulajdonosok kompenzációt igényelhetnek a bitorlás közvetlen következményeként szenvedett kárért és a bitorlás bizonyítékainak feltárása kapcsán felmerült költségeikért. Emellett a jogtulajdonosok kártérítést igényelhetnek negatív pénzügyi következményekért (például a jogtulajdonos becsült haszna abban az esetben, ha a bitorlás nem fordult volna elő, és a bitorló által nyert jogtalan profit) vagy azért a licencdíjért, amelyet a bitorlónak kellett volna fizetnie a használati engedélyért.

A védjegy- és mintabitorlási esetekben a jogtulajdonosok kompenzációt igényelhetnek a megkülönböztető jel vagy minta hírnevében okozott kárért, különösen, ha a bitorló termékek hibásak, vagy ha a termékek forgalmazása nem felel meg a védjegy által nyújtani kívánt benyomásnak.

A törvény az erkölcsi kár megtérítésére is lehetőséget nyújt még akkor is, ha nem bizonyítottak pénzügyi veszteséget. Az erkölcsi kár hagyományosan a szerzői jog bitorlásához kapcsolódott; az új szabályozás azonban azt is lehetővé teszi, hogy szabadalmak, védjegyek és minták bitorlásával okozott erkölcsi károk esetén is lehessen kártérítést igényelni.

B) A barcelonai 4. számú Kereskedelmi Bíróság 2007. január 29-én igen érdekes döntést hozott. Az ügy háttere, hogy az *Alfa Wassermann* (Alfa) pert indított a *Valeant Pharmaceuticals* (Valeant) ellen egy 1989. október 9-én (amikor a vegyi és gyógyászati termékek szabadalmazása még tiltva volt Spanyolországban) benyújtott, és 1992. december 23-án (amikor a TRIPS-megállapodás Spanyolországban még nem lépett hatályba) engedélyezett szabadalom bitorlása miatt.

A Valeant ellenintézkedésként kérte az Alfa szabadalmának megsemmisítését azon az alapon, hogy az a kalcitonin hatóanyag és bizonyos segédanyagok egyszerű keverékéből álló gyógyászati termékre vonatkozik. Az Alfa tagadta ezt a tényt, és azzal érvelt, hogy a szabadalom gyártási eljárást, nem pedig terméket védett.

A bíróság megállapította, hogy a szabadalom ténylegesen egy gyógyászati termékre vonatkozik, és elemezte a vonatkozó jogi tényeket, nevezetesen (i) az európai szabadalom spanyol részének a megsemmisítési lehetőségét azon az alapon, hogy az gyógyászati termékre vonatkozik, és (ii) bizonyos TRIPS-rendelkezések alkalmazhatóságát olyan szabadalmakra, amelyeket a TRIPS-megállapodás spanyolországi alkalmazásának időpontja előtt engedélyeztek.

Az első jogi tény kapcsán a bíróság elfogadta a Valeant által előadott érveket, és az Európai Szabadalmi Egyezmény 138. szakaszával összhangban arra következtetett, hogy egy európai szabadalmat egy szerződő állam törvénye alapján csak akkor lehet megvonni, ha tárgya nem szabadalmazható. A spanyol fenntartásnak megfelelően a gyógyászati termékek 1992. október 7-e előtt nem voltak szabadalmazhatók Spanyolországban, ezért egy ezen időpont előtt benyújtott európai szabadalom spanyol része megvonható.

A második jogi tény kapcsán az Alfa az alábbi érveket adta elő:

- a vegyi és gyógyászati termékek a TRIPS-megállapodás 27. szakasza alapján szabadalmazhatók;

- a TRIPS-megállapodás 70(2) szakasza alapján a szerződő államok kötelesek alkalmazni a megállapodásnak az érvényes szabadalmakra vonatkozó kötelezettségeit, ezért lehetetlen érvényteleníteni egy termékszabadalmat; és
- a TRIPS-megállapodás a fentiek következtében eltörölte a spanyol fenntartást.

A Valeant azt állította, hogy az Alfa-szabadalom származtatott érvényességének elfogadása a 27. és 70(2) szakasz alkalmazása alapján figyelmen kívül hagyná azt a tényt, hogy a vegyi és gyógyászati termékek Spanyolországban a TRIPS-megállapodás hatálybalépése előtt szabadalmazhatók voltak, és így különösen azzal járna, hogy a megállapodást alkotmányellenesen visszamenőleges hatállyal alkalmazzák. Emellett a Valeant azzal is érvelt, hogy az Európai Szabadalmi Egyezményt módosító törvény – amely szerint a fenntartásra vonatkozó 167. szakaszt hatálytalanítani kellett – megállapította, hogy a fenntartás által befolyásolt szabadalmakat úgy kell tekinteni, hogy azokat a fenntartás a szabadalom által biztosított teljes oltalmi idő alatt befolyásolta.

A bíróság megállapította, hogy a TRIPS-megállapodás szerinti kötelezettségeket alkalmazni kell azon hatályban levő szabadalmakra, amelyeket jogosan engedélyeztek; ha egy szabadalmat semmisnek nyilvánítanak, ezt úgy kell érteni, hogy az soha nem fejtett ki semmilyen hatást. A bíróság azt is megállapította, hogy a TRIPS-megállapodás nem érvényesíthet olyan szabadalmat, amely a korábbi törvény szerint érvénytelen volt, és így nem alkalmazható visszamenőleg egy szabadalomra. Ezért a bíróság az Alfa szabadalmát semmisnek nyilvánította.

Ez a döntés ellentmond a barcelonai 3. számú Kereskedelmi Bíróság által 2006. október 16-án az *Olansapine*-ügyben (amelyre az eljárás alatt az Alfa hivatkozott) hozott döntésnek.

Áprilisi számunkban ismertettük a Madridi Fellebbezési Bíróság 2006-ban egy hasonló ügyben hozott döntését, amelyben elutasított egy gyógyszertermékre vonatkozó európai szabadalom Spanyolországban megerősített részének a megsemmisítésére irányuló keresetet.

Szabadalmi Együttműködési Szerződés

A) A PCT-reform munkabizottsága 2007. április 23-tól 26-ig tartotta 9. ülését. A munkabizottság elfogadta a végrehajtási utasítás javasolt módosításait, amelyeket a tagországok 2007 őszén tartandó 9. közgyűlésének fognak megfontolásra előterjeszteni.

A javasolt módosítások közül említést érdemel, hogy lehetővé kívánják tenni a bejelentők számára, hogy kérjék: a Nemzetközi Kutatási Hatóság vegye figyelembe egy másik hivatal által korábban végzett kutatás eredményeit. Ez hasonló lenne ahhoz, hogy egy nemzetközi kutatási hatóságként működő hivatal jelenleg is figyelembe veheti a saját maga által végzett kutatást.

További, a tagállamok közgyűlése elé terjesztendő módosítást javasolnak a *26bis.3(d)* szabály kapcsán, amely szerint egy átvevőhivatal meghosszabbíthatná az elsőbbségi jog helyreállítására vonatkozó kérelem illetékének befizetésére engedélyezett határidőt.

A munkabizottság megállapította, hogy a közgyűlés elé terjesztendő módosításokon kívül nem maradtak elintéznivaló tételek a PCT reformjával kapcsolatos munkarendjükön. Ezért a munkabizottság javasolni fogja a PCT közgyűlésének, hogy nyilvánítsa befejezettnek a reform-munkabizottság munkáját.

B) A Nemzetközi Iroda közlése szerint a 2006-ban benyújtott nemzetközi bejelentések száma közelítőleg 145 300. Ez a szám azért csak közelítő, mert a Nemzetközi Iroda 2007 első hónapjaiban is kap olyan PCT-bejelentéseket, amelyeket a nemzeti és a regionális hivataloknál 2006-ban nyújtottak be.

A legtöbb bejelentést (az összes bejelentés 34,1%-át) az Amerikai Egyesült Államok bejelentői nyújtották be. Ezután Japán (18,5%), majd Németország (11,7%), Dél-Korea (4,1%) és Franciaország (4,1%) következnek.

Az Európai Szabadalmi Egyezmény tagállamaitól érkezett bejelentések az összes nemzetközi bejelentés 33,8%-át teszik ki.

2006-ban a legtöbb bejelentést benyújtó vállalatok a következők voltak:

1. Philips Electronics N.V. (NL)	2495
2. Matsushita (JP)	2344
3. Siemens (DE)	1480
4. Nokia (FI)	1036
5. Bosch (DE)	962
6. 3M (US)	727
7. BASF (DE)	714
8. Toyota (JP)	704
9. Intel (US)	690
10. Motorola (US)	637

Szaúd-Arábia

A *Solen Cokolata Gida Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi* török cég 2005. december 21-én kérelmet nyújtott be a MAXBAR védjegy édességekre vonatkozó lajstromozása iránt. A kérelmet 2006. július 28-án publikálták a védjegyközlönyben. Az amerikai *Mars, Incorporated* cég felszólalt a védjegybejelentés ellen arra hivatkozva, hogy az megtévesztően hasonlít a cég MARS védjegyéhez.

A Szaúd-arábiai Védjegy hivatal megállapította, hogy a felszólalás alaptalan, mert nem áll fenn a megtévesztő hasonlóság veszélye. Ezért a felszólalást elutasította.

Szingapúr

2007. január 22-én a parlament elfogadta a szabadalmi és a védjegy törvény módosításait.

A) A módosított szabadalmi törvény 2007. április 1-jén lépett hatályba. A szabadalmi törvény változásának megfelelően – szintén április 1-jei hatállyal – módosították a törvény végrehajtási utasítását is.

A törvenymódosítás célja volt, hogy a hazai szabályozást összhangba hozzák a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) szintén 2007. április 1-jétől hatályos módosításaival.

A módosítások a 2007. április 1-jén vagy azt követően benyújtott bejelentések esetén két fő területet érintenek:

a) Egy bejelentő 12 hónap eltelte után is igényelheti Szingapúrban egy korábbi bejelentés elsőbbségét bizonyos feltételek fennforgása esetén. Ilyenkor a szabadalmi hivatal elnöke azt veszi figyelembe, hogy a bejelentés későbbi benyújtása akaratlan volt-e, illetve a fennálló körülmények mellett kellő gondosság figyelembevételével történt-e.

b) Hiányzó rajzokat vagy leírásrészeket a bejelentés benyújtása után is hozzá lehet adni a bejelentéshez bizonyos feltételek megléte esetén anélkül, hogy a bejelentő elvesztené az eredeti bejelentési napot.

A szabadalmi törvény és a végrehajtási utasítás módosításait a szabadalmi hivatal 2006 júniusában publikálta, és 2006 júliusában és augusztusában a tervezett változtatásokhoz bárki megjegyzéseket fűzhetett.

B) A módosított védjegy törvény (Trade Marks Amendment Act 2007) 2007. július 2-án lépett hatályba.

A módosítás fő célja volt, hogy a védjegy törvény bizonyos szakaszait összhangba hozzák a Szingapúri Védjegyjogi Egyezményvel (amelyről előző számunkban írtunk). Ennek megfelelően egy védjegybejelentést két vagy több különálló védjegybejelentésre lehet felosztani.

Az új törvény lehetőséget nyújt arra, hogy egy bejelentő két vagy több, különböző osztályba tartozó áruk vagy szolgáltatások vonatkozásában egyetlen bejelentésben igényelhesse védjegyek sorozatának a lajstromozását.

A módosított törvény azt is lehetővé teszi, hogy egy védjegy-lajstromozási kérelem alapján lajstromozható használati engedélyt lehessen adni.

Szlovákia

Szlovákiában 2007. március 1-jével a szellemi tulajdonra vonatkozó törvényeket, elsősorban a szabadalmi, a védjegy- és a mintaoltalmi törvényt módosították. A módosítás fő célja az volt, hogy javítsák a szellemi tulajdon jogosultjainak helyzetét a jogérvényesítés területén, és gyorsítsák a jogérvényesítési eljárásokat.

A módosított törvények által bevezetett főbb változásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

– A polgári eljárási törvény módosításával egyszerűsítették a szellemitulajdon-jogok érvényesítési eljárását. Sajátos szabályokat vezettek be az ilyen ügyek bizonyítási eljárásával kapcsolatban, és lehetővé tették bizonyítékok nyeresét a fő eljárás megindítása előtt.

– A polgári eljárásnak a kártérítésre vonatkozó szabályait úgy módosították, hogy a szellemitulajdon-jogok tényleges vagy fenyegető bitorlása esetén fizetendő kártérítés a tényleges kár, profitveszteség, jogtalan gazdagodás vagy a személyi károsodás pénzbeli kompenzációja alapján legyen megállapítható, ha az egyéb típusú kompenzáció nem elegendő.

Tajvan

A) A szabadalmi vizsgálat minőségének javítása céljából 2007. január 1-jétől kezdve a hivatali végzésekhez kutatási jelentést csatolnak, kivéve azokat a bejelentéseket, amelyek kapcsán már kértek érdemi vizsgálatot, vagy amelyek nem elégitik ki azt a követelményt, hogy a találmánynak a természet törvényeit felhasználó műszaki alkotáson kell nyugodnia.

B) 2007. március 28-án a tajvani elnök jóváhagyta a „Szellemitulajdon-védelmi Bírósági Szervezet”-re vonatkozó törvényt, amely lényeges változást vezet be az olyan ügyekben, amikor egyidejűleg indítanak pert egy szabadalom bitorlása miatt, és ugyanakkor az illető szabadalom érvényességét is kétségbe vonják.

Korábban a bitorlási pert felfüggesztették mindaddig, amíg a Szellemitulajdon-védelmi Hivatal a szabadalom érvényességével kapcsolatban döntést nem hozott, és a bíróság csak ezután folytatta le a bitorlási eljárást. Emiatt a legtöbb peres ügy rendkívül elhúzódott.

Az új törvény szerint a bitorlási pert nem kell megszakítani az alperesek megsemmisítési keresete miatt, mert a Szellemitulajdon-védelmi Bíróság jogosult a szabadalom érvényességével kapcsolatban is dönteni, vagyis ugyanaz a bíróság dönt a szabadalom érvényessége és bitorlása ügyében is.

Thaiföld

Az amerikai Abbott gyógyszergyár leszállítja Kaletra nevű HIV-gyógyszerének árát 40 százalékkal és közepes anyagi helyzetű országban. Szóvivője közölte, hogy az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization, WHO) vezérigazgatójához, Margaret Chanhoz fordultak annak megbeszélése céljából, hogy javítsák gyógyszereik megszerezhetőségét anélkül, hogy ez hátrányosan befolyásolná új gyógyszerek fejlesztésére irányuló törekvéseiket.

Az Abbott döntése a legújabb lépés egy olyan harcban, amelyet a gyógyszergyártók a thaiföldi kormánnyal folytatnak a thaiföldi Egészségügyi Minisztérium azon döntése miatt, hogy kényszerengedélyt ad a következő három gyógyszerre: Kaletra, Efavirenz (a Merck által Thaiföldön Stocrin néven forgalmazott HIV-gyógyszer) és Plavix (a Sanofi-Aventis és a Bristol-Meyers Squibb által kifejlesztett, trombózisellenes gyógyszer).

Az Abbott egy nyilatkozatban rámutatott: „különösen Thaiföldön teljes mértékben figyelembe vesszük Chan vezérigazgató javaslatát, amely szerint folytatni kell a thaiföldi kormányval folytatott megbeszéléseket pozitív eredmény elérése érdekében”.

Az Abbott most 40 országban páciensenként és évenként 2200 USD-ről 1000 USD-re csökkentette a Kaletra árát, és kijelentette, hogy ez az ár alacsonyabb, mint a világon bárhol elérhető generikus ár.

A WHO üdvözölte az Abbott lépését, míg a thaiföldi Egészségügyi Minisztérium ezt az alábbi módon kommentálta újságírók számára: „az árcsökkentés azt mutatja, hogy az Abbott megérti helyzetünket”.

Az Abbott a második olyan vállalat, amely csökkentette egy olyan gyógyszer árát, amelynek szabadalmára Thaiföldön kényszerengedélyt adtak. Elsőként 2007. február 14-én a Merck jelentette be, hogy csökkenti a Stocrin árát, és thaiföldi leányvállalatának igazgatója azt állította, hogy ez az árcsökkentés globális jellegű, és független a thaiföldi eseményektől.

Thaiföld nem az első ország, amely a kényszerengedély intézményét használja gyógyszer-gyártó vállalatokkal szemben. Nincs kizárva, hogy a térség más országai is követni fogják Thaiföld példáját.

Itt utalunk arra, hogy Brazília hasonló eljárást követett például az Efavirenz-cel kapcsolatban, amiről „Brazília” címszó alatt számolunk be.

Uruguay

Az uruguayi Ipari, Energia- és Bányászati Minisztérium 2007. május 28-án rendeletet adott ki, amely 2007. június 4-én lépett hatályba. A rendelet kivételesen meghosszabbítja azoknak a szabadalmaknak, használati mintáknak és ipari mintáknak az évdíjfizetési határidejét, amelyeknél ez a határidő már lejárt. Ennek megfelelően a hat hónapos díjfizetési határidőt a hivatali közlönyben való meghirdetés napjától számítják, így az 2007. december 4-én fog lejárni, és a szabadalmi hivatal a díjnemfizetés miatt megszűnt szabadalmakat újra érvénybe helyezi az elmaradt díj 50% pótdíjjal való befizetése esetén.

A rendelet nem vonatkozik olyan szabadalmakra, amelyek oltalmi ideje már lejárt.

A díjnemfizetés miatt megszűnt szabadalmak tulajdonosainak kérniük kell szabadalmuk újbóli érvénybe helyezését, és egyidejűleg bizonyítaniuk kell a díjfizetés megtörténtét.

A rendelet alapján nem kell kártérítést fizetni olyan harmadik felek részére, akik azon időszak alatt szereztek jogokat, amíg az újra érvénybe helyezett szabadalom megszűnt állapotban volt.

Üzbegisztán

Üzbegisztán 2006 decemberében csatlakozott a Madridi Jegyzőkönyvhöz, amivel a csatlakozó országok száma 70-re emelkedett.

Vietnam

Vietnam, amely már tagja a Párizsi Uniós Egyezménynek és a PCT-nek, 2007. január 11-én tagja lett a Kereskedelmi Világszervezetnek (World Trade Organisation, WTO) is. A szervezet tagjainak a száma így 150-re növekedett.

Arról is hírt kaptunk, hogy Vietnam csatlakozott a Madridi Jegyzőkönyvhöz is, de a híradás nem közöl időpontot.